

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Výbor pre rozvoj

2005/2013(INI)

4.10.2005

STANOVISKO

Výboru pre rozvoj

pre Výbor pre zahraničné veci

o šiestej výročnej správe Rady v súlade s operatívnym ustanovením 8 Kódexu správania sa štátov Európskej únie pri vývoze zbraní (2005/2013(INI))

Navrhovateľ: Ģirts Valdis Kristovskis

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre rozvoj žiada Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor prijal do svojho návrhu uznesenia tieto návrhy:

1. víta príležitosť predostrieť perspektívu rozvoja kontroly vývozu zbraní a pri tejto príležitosti zdôrazňuje význam otázky vývozu zbraní v politike rozvojovej spolupráce Európskej únie;
2. víta šiestu výročnú správu Rady o Kódexe správania sa štátov Európskej únie pri vývoze zbraní („Kódex“) a predovšetkým berie do úvahy, že nové opatrenia veľmi významne posilnia Kódex pri podpore politiky rozvojovej spolupráce Európskej únie;
3. žiada schválenie nového Kódexu, ktorý vo väčšej miere zohľadní problém šírenia zbraní a začlenenie nariadenia Rady (ES) č. 1334/2000 z 22. júna 2000 stanovujúceho režim Spoločenstva na kontrolu exportov položiek a technológií s dvojakým použitím¹, trvá na ďalších zlepšeniach až do schválenia nového Kódexu, napríklad na uplatňovaní kritéria ľudských práv, ktoré nesmie spočívať len v tom, či je nejaká krajina pripravená dodržiavať medzinárodné vojnové právo, a žiada vyššiu mieru politickej záväznosti, ak nie je stanovená právna záväznosť;
4. víta predovšetkým pokrok v harmonizácii národných správ, úpravu prehodnotenia Kódexu z roku 2004 (nové operatívne ustanovenie 13), zavedenie nového „operačného súboru prvkov“ po zrušení embarga, ďalší vývoj príručky užívateľa (operatívne ustanovenie 12) a úsilie o vypracovanie usmernení pre najvhodnejšie postupy pri implementácii kritéria 8 (posudzovanie zlučiteľnosti vývozu zbraní s technickou a hospodárskou kapacitou prijímajúcej krajiny); v tejto súvislosti žiada, aby do krajín, ktoré porušujú ľudské práva, neboli povolené žiadne vývozy zbraní; na to treba spresniť kritérium 8;
5. nabáda k ďalšiemu pokroku pri vytváraní usmernení pre najvhodnejšie postupy pri implementácii kritéria 8 ako dôležitého prvku pri určovaní vplyvu vývozu zbraní na nestabilné regióny a ich zlučiteľnosť s rozvojovými politikami a programami;
6. vyzýva členské štáty, aby vypracovali pozmenený a najmä právne záväzný Kódex správania sa, ktorý bude do veľkej miery zohľadňovať rozvojovú politiku Spoločenstva, a tým prispeje ku koherentnej európskej zahraničnej politike;
7. zdôrazňuje potrebu použiť kritérium 8, ktoré by malo zohľadniť ukazovatele v oblasti ľudských práv a rozvoja pri určovaní primeranosti vývozu zbraní do tretej krajiny alebo regiónu;
8. zostáva znepokojený nad tým, že právny spor medzi Radou a Komisiou ohľadom podpory pre Hospodárske spoločenstvo západoafrických štátov („ECOWAS“) vo veci ručných a ľahkých zbraní („SALW“) oddiaľuje vytvorenie účinného mechanizmu a programov, ktoré majú riešiť otázky zbraní a súvisiacich problémov v tomto regióne;

¹ Ú. v. ES L 159, 30.6.2000, s. 1.

9. poukazuje na to, že globálny nárast používania ručných zbraní vedie k nárastu ozbrojeného násillia, čím dochádza k oslabovaniu trvalo udržateľného rozvoja, a upozorňuje na to, že zvýšené rozšírenie ručných zbraní má mimoriadne negatívny vplyv na ženy a deti, a preto dôrazne vyzýva Komisiu a Radu, aby pripravili usmernenia pre politiky a programy v oblasti SALW v rozvojových krajinách, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi rozvojovej politiky a sú v súlade s nimi, a aby pritom spolupracovali s mimovládnyimi organizáciami a zabezpečili, aby usmernenia osobitným spôsobom zohľadňovali negatívne dôsledky rozšírenia ručných zbraní na trvalo udržateľný rozvoj, ako aj pre ženy a deti;
10. dôrazne vyzýva Radu a Komisiu, aby stanovili jasné rozpočtové požiadavky a zdroje financovania pre SALW a programy súvisiace so SALW na roky 2005 a 2006;
11. pripomína Rade a Komisii, že ak sa Kódex a nové iniciatívy, akou je napríklad navrhovaná medzinárodná zmluva o obchode so zbraňami, nebudú ďalej rozvíjať, hrozí narušenie spolupráce v oblasti rozvojovej politiky Európskej únie, ako aj prebiehajúcich činností v oblasti SALW a v oblasti odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie („ODR“), čím sa sťažuje dosahovanie Miléniových rozvojových cieľov;
12. vyzýva Radu a Komisiu, aby stanovili úlohu projektov ODR vo vonkajších vzťahoch a rozvojových politikách Európskej únie a aby vyjasnili rozdelenie práce v rámci týchto politik medzi GR pre rozvoj a GR pre vonkajšie vzťahy a v tejto súvislosti znovu zdôrazňuje význam nezávislej politiky rozvojovej spolupráce Európskej únie;
13. žiada, aby sa zlepšilo zdieľanie údajov a informácií o vývoze zbraní a o obchodovaní so zbraňami a predovšetkým údaje týkajúce sa obchodu so zbraňami v rozvojových krajinách;
14. vyzýva k ďalším diskusiám s Radou a v rámci Európskeho parlamentu o vytvorení agentúry Európskej únie pre kontrolu vývozu zbraní, ktorá by mohla sledovať a overovať efektívnosť pravidiel na kontrolu vývozu zbraní v Európskej únii a vyjadruje jej svoju podporu;
15. vyzýva k rozvoju informačnej stratégie na podporu Kódexu v rámci Európskej únie a vo vzťahu k tretím štátom a regiónom, ktorá by upozornila na to, že vývoz zbraní Európskej únie do rozvojových krajín je spojený so značnými dôsledkami, že takéto vývozy neovplyvňujú len ekonomiky a obchodné stratégie, ale tiež sociálno-politické procesy v širšom zmysle, a že vlády a súkromné podniky si musia byť vedomí svojej zodpovednosti, či už sociálnej alebo spoločenskej, vo vzťahoch k rozvojovým národom;
16. ďalej povzbudzuje členské štáty a Komisiu, aby sa pripojili k Európskemu parlamentu pri podpore správneho riadenia afrických inštitúcií, najmä v oblasti obchodu so zbraňami, a to prostredníctvom orgánov ako Spoločné parlamentné zhromaždenie AKT-EÚ, ECOWAS a Africká únia;
17. vyzýva členské štáty, Radu a Komisiu, aby naliehali na Africkú úniu a ďalšie africké regionálne orgány, aby prijali regionálne a národné kontrolné opatrenia pre vývoz zbraní podobné tým, ktoré sú stanovené v Kódexe;

18. podporuje snahu členských štátov, Rady a Komisie hľadať zodpovedné riešenia na reguláciu sociálnych, hospodárskych a vývojových škôd, spôsobených medzinárodným a európskym obchodom so zbraňami;
19. zdôrazňuje význam rozsiahlej spolupráce EÚ s OSN; požaduje konzultáciu s OSN v prípade kontrol vývozu zbraní.

POSTUP

Názov	Šiesta výročná správa Rady v súlade s operatívnym ustanovením 8 Kódexu správania sa štátov Európskej únie pri vývoze zbraní		
Referenčné čísla	2005/2013(INI)		
Gestorský výbor	AFET		
Výbor požiadaný o stanovisko dátum oznámenia v pléne	DEVE 9.6.2005		
Rozšírená spolupráca	Nie		
Navrhovateľ dátum menovania	Ģirts Valdis Kristovskis 24.5.2005		
Prerokovanie vo výbore	12.7.2005	29.8.2005	5.9.2005
Dátum prijatia návrhov	4.10.2005		
Výsledok záverečného hlasovania	za:	16	
	proti:	1	
	zdržali sa:	8	
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alessandro Battilocchio, Margrietus van den Berg, Thierry Cornillet, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, Józef Pinior, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Paul Verges, Jan Zahradil, Mauro Zani, Jürgen Zimmerling		
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Paul Marie Cořuteaux, Milan Gal'a, Ana Maria Gomes, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer		
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní			